

عنوان مقاله:

رفت: کاوشی ریشه شناختی درباره واژه ای پرچالش

محل انتشار:

پژوهش نامه نقد آراء تفسیری، دوره 4، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسنده:

احمد پاکتچی - دانشیار گروه علوم قرآن، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

واژه رفت که دو بار در قرآن کریم به کار رفته، از جمله مفردات قرآنی است که در معنای آن تشتت اقوال و پیچیدگی های تفسیری بسیار است. بخشی از این تشتت ناشی از آن است که مفسران و لغویان کهن، به جای تبیین معنا، به توضیح مصادیق آن پرداخته اند و چه بسا به معنای لغوی آن نیز دسترس نداشته اند. قراین حاکی از آن است که رفت به عنوان یک واژه، از اواسط سده سوم هجری روی به منسوخ شدن نهاده و متروک بودن آن در سده های بعد، بر دشواری کار مفسران افزوده است. پژوهش حاضر بر آن است که پس از نشان دادن ابهامات مفسران و نقد آراء ایشان، با یک تبیین زبانشناختی تاریخی، و به ویژه با بهره جستن از روش های ریشه شناسی و مطالعه تطبیقی سامی، به تبیین ارزش واژگانی رفت راه جوید. برآیند مباحث آن است که رفت در اصل لغوی، به معنای "کوبیدن توام با گستردن چیزی" است و کاربرست آن برای آمیزش جنسی، اگرچه متداول ترین کاربرد بوده، ولی از مقوله کنایه است. کاربرد این واژه برای "سخنان بی پرده جنسی" و "هرزه درایی" نیز مبتنی بر مجاز و بر پایه همان معنای "آمیزش جنسی" بنا شده است. اما آنان که رفت را به معنای "سخن زشت" به طور کلی گرفته اند، هم از اصل لغوی و هم از سیاق های قرآنی فاصله گرفته اند.

کلمات کلیدی:

پرهیزهای روزه، پرهیزهای حج، مفردات قرآنی، ریشه شناسی، تفاسیر کهن، زبان های سامی، زبان های آفروآسیایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1912322>

